

Χριστούγεννα

- γιορτή χαράς και
- πρόσκληση αγιότητας

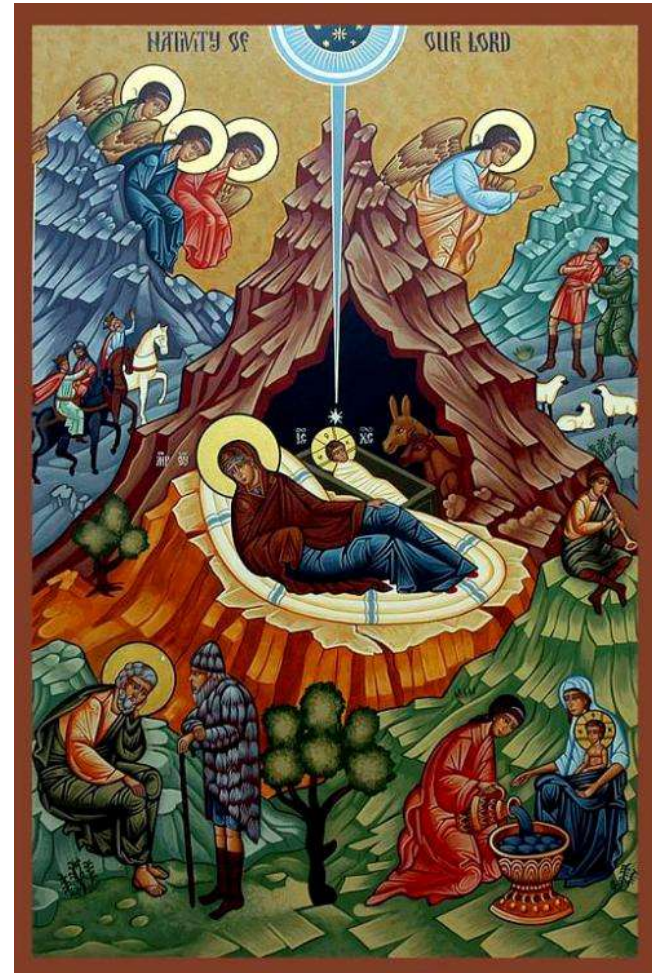
Η γέννηση του Ιησού ([Λκ 2:1-20](#)) ([Μτ 1:18-25](#))

- ¹Τις ημέρες εκείνες ο Καίσαρας Αύγουστος έβγαλε διάταγμα να απογραφτεί όλη η οικουμένη. ²Η απογραφή αυτή ήταν η πρώτη που έγινε όταν έπαρχος της Συρίας ήταν ο Κυρήνιος. ³Όλοι πήγαιναν, λοιπόν, να απογραφτούν, καθένας στον τόπο της καταγωγής του. ⁴Ανέβηκε κι ο Ιωσήφ από τη Ναζαρέτ, πόλη της Γαλιλαίας, στην Ιουδαία, για να απογραφτεί στην πόλη Δαβίδ, που ονομάζεται Βηθλεέμ, γιατί καταγόταν από την οικογένεια και τη γενιά του Δαβίδ. ⁵Είχε μαζί του και τη Μαριάμ, τη μνηστή του, η οποία ήταν έγκυος. ⁶Τον καιρό που αυτοί ήταν εκεί, ήρθε η ώρα της Μαριάμ να γεννήσει, ⁷και γέννησε τον γιο της τον πρωτότοκο. Τον σπαργάνωσε και τον ξάπλωσε σ' ένα παχνί, γιατί δε βρήκαν μέρος στο πανδοχείο.

Η Γέννηση: Βυζαντινή εικόνα

Περιγραφή της βυζαντινής εικόνας της Γέννησης του Χριστού

The story of the Nativity Η γέννηση του Ιησού.flv

[THE DIGITAL STORY OF NATIVITY](#)

Η ιστορία των Χριστουγέννων σε δέκα κλασικούς πίνακες

Η Γέννηση Sandro Botticelli (1444-1510)

El Greco

**Προσκύνημα των ποιμένων
(1590)**

Αγία οικογένεια (1592)

Η τέχνη δοξάζει τη Γέννηση του Ιησού Χριστού

**Η προσκύνηση των Μάγων
Sandro Botticelli**

**Το προσκύνημα των Βασιλιάδων
Jan Gossaert (1510-15)**

Πίνακες από διάσημους ζωγράφους, που απεικονίζουν την Γέννηση του Χριστού

Filippo Lippi:
Η Γέννηση

Masaccio:
Η προσκύνηση των Μάγων

Η Γέννηση του Χριστού στη Δυτική Τέχνη

Ραφαήλ
Η Παναγία με το βρέφος

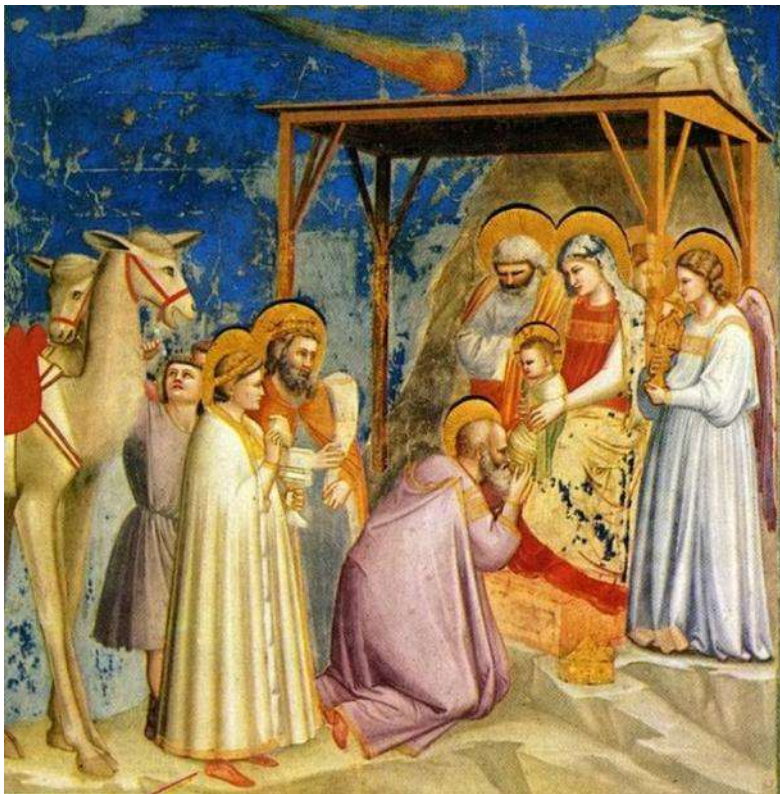

Madonna σε μια καρέκλα
Rafael Santi

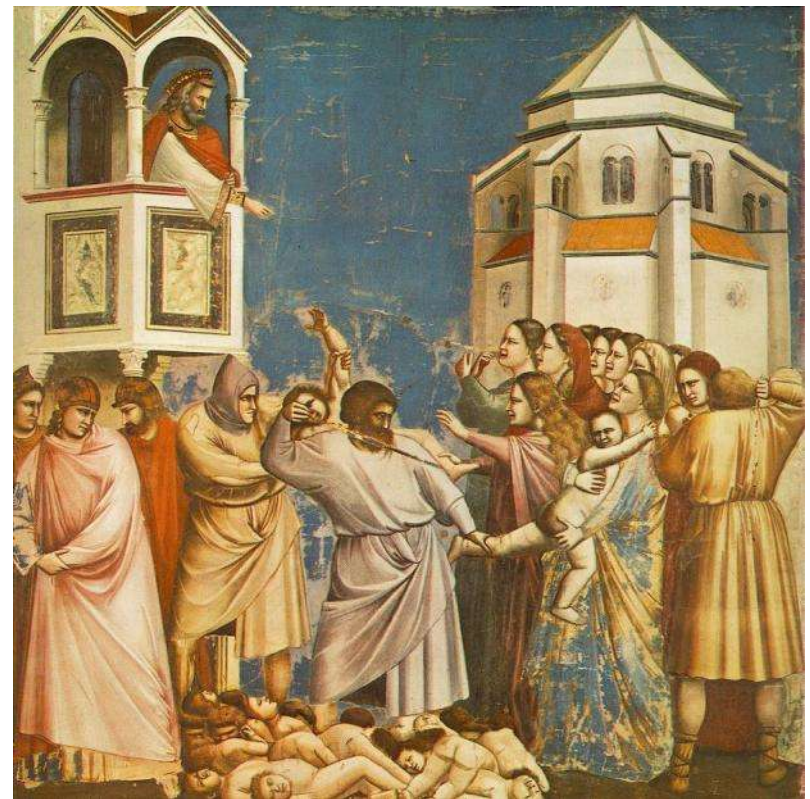

Δέκα διάσημοι πίνακες με τη σκηνή της Γέννησης

**Giotto di Bondone:
Η προσκύνηση των Μάγων**

**Giotto di Bondone:
Η σφαγή των νηπίων**

Υπέροχες ζωγραφιές από 13 διαφορετικές χώρες:
Μαύρος, κίτρινος και κόκκινος νεογέννητος Χριστός

**Marten de Vos Nativity (1577)
Cathedral in Antwerp**

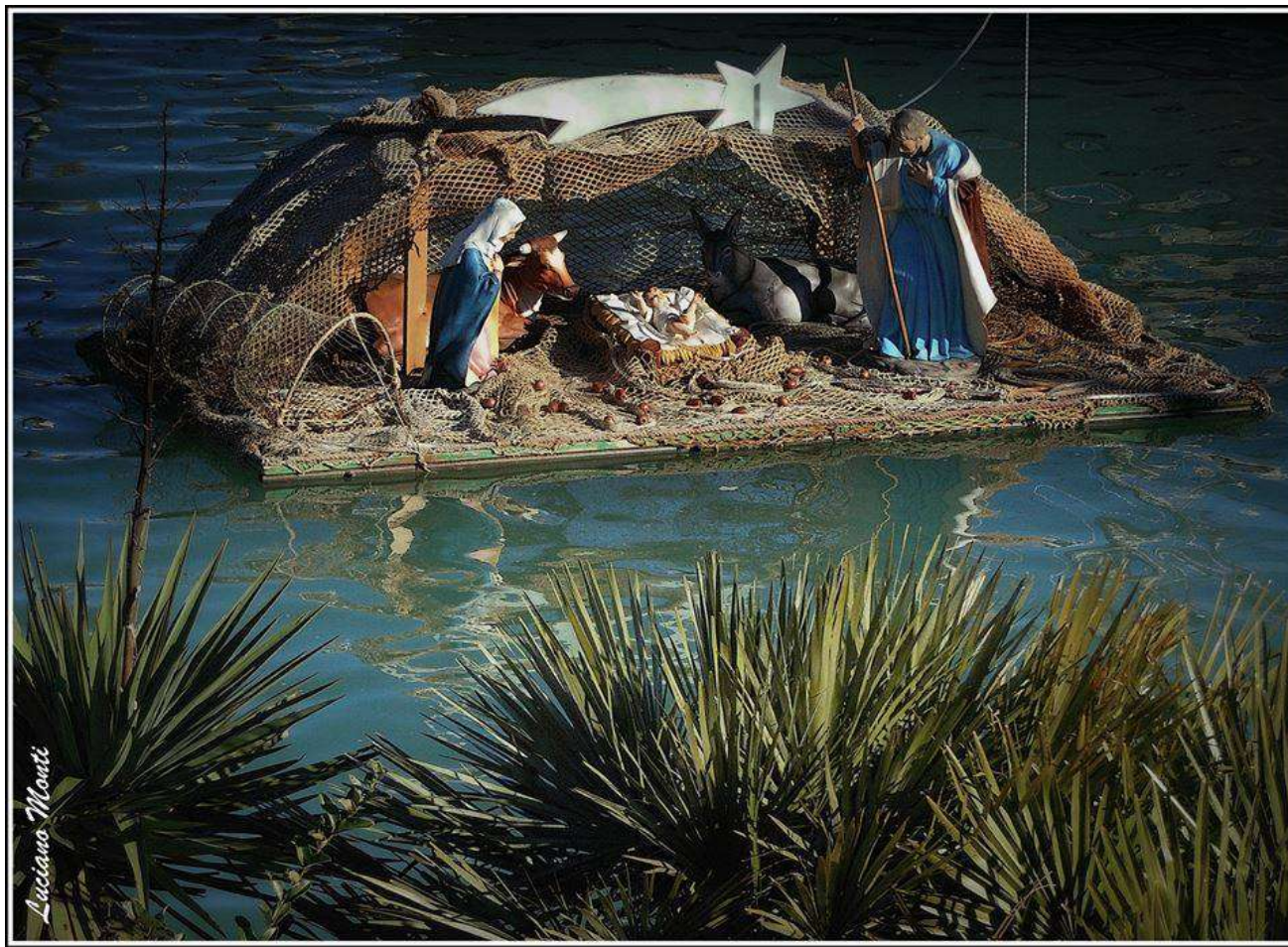
**Η Γέννηση με τον Άγιο Λαυρέντιο και
τον Άγιο Φραγκίσκο – Μικελάντζελο
Μερίζι ντα Καραβάτσιο**

Η Γέννηση: γλυπτό από άμμο

A nativity Scene on the water

Έθιμα Χριστουγέννων

- Τα έθιμα των Χριστουγέννων στην Ελλάδα.
- Χριστούγεννα στον κόσμο
- Χριστούγεννα

Ειρεσιώνη: το δέντρο των Αρχαίων Ελλήνων

Ειρεσιώνη: το δέντρο των Αρχαίων Ελλήνων

- Ο προγονός του χριστουγεννιάτικου δέντρου στην αρχαία Ελλάδα δεν ήταν έλατο, αλλά ένα κλαδί ελιάς, που ονομαζόταν «Ειρεσιώνη».
- Σύμφωνα με την παράδοση, το έθιμο καθιερώθηκε από τον Θησέα, όταν ξεκίνησε για την Κρήτη για να σκοτώσει τον Μινώταυρο. Ύστερα, σταμάτησε στην Δήλο, όπου έκανε θυσία στον Απόλλωνα, λέγοντας ότι, σε περίπτωση που κερδίσει την μάχη με τον Μινώταυρο, θα του πρόσφερε στολισμένα κλαδιά ελιάς για να τον ευχαριστήσει. Επιστρέφοντας στην πατρίδα του, ο Θησέας εκπλήρωσε τη υπόσχεσή του καθιερώνοντας τον θεσμό της «Ειρεσιώνης».
- Η «Ειρεσιώνη» προέρχεται από τη λέξη είρος (έριον=μαλλί). Σύμφωνα με πολλές αναφορές σε αρχαία κείμενα, ήταν κλάδος ελιάς η αγριελιάς (κότινος) στολισμένος με γιρλάντες από μαλλί λευκό και κόκκινο και έφερε κρεμασμένα τους πρώτους φθινοπωρινούς καρπούς (σύκα, καρύδια, αμύγδαλα, κάστανα, δημητριακά, εκτός μήλου και αχλαδιού). Έφερε επίσης φιάλες από λάδι και μέλι. Η «Ειρεσιώνη» περιφερόταν στους δρόμους των Αθηνών, την έβδομη ημέρα του Πυανεψίωνος μηνός (22 Σεπτεμβρίου – 20 Οκτωβρίου) από παιδιά «αμφιθαλή», των οποίων δηλαδή και οι δύο γονείς ζούσαν και τα οποία έψαλλαν «τις καλένδες» (κάλαντα) από σπίτι σε σπίτι, παίρνοντας φιλοδώρημά από το νοικοκύρη ή την κυρά.
- Όταν τα παιδιά έφθαναν στα δικά τους σπίτια, ιδίως στα αγροτικά, κατά τον Αριστοφάνη, κρεμούσαν την «Ειρεσιώνη» πάνω από την εξώπορτά τους, όπου έμενε μέχρι την ίδια ημέρα του επόμενου έτους, οπότε, αφού τοποθετούσαν την νέα, κατέβαζαν την παλιά και την έκαιγαν. Κατά το τελετουργικό, ένας «αμφιθαλής» νεαρός περιέχυνε την ειρεσιώνη με κρασί από έναν τελετουργικό αμφορέα και την κρεμούσε στην πύλη του ναού του Απόλλωνα.

Η μετάβαση στο έλατο

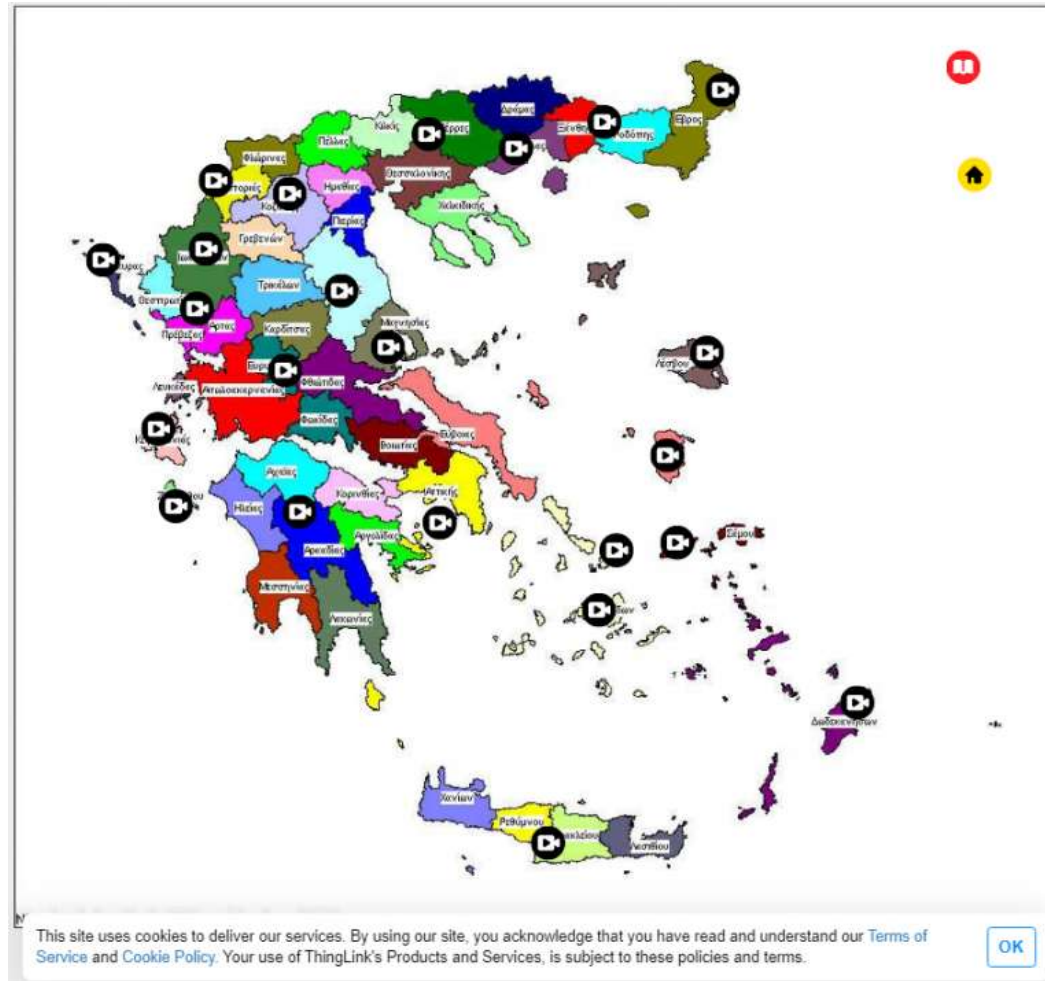
- Το θεοκρατικό καθεστώς του Βυζαντίου καταδίκασε το έθιμο ως ειδωλολατρικό και απαγόρευσε την τέλεσή του. Ωστόσο, οι Έλληνες που ταξίδευαν πολύ το μετάδωσαν στους Βόρειους λαούς, οι οποίοι λόγω έλλειψης ελαιοδέντρων, στόλιζαν κλαδιά από τα δέντρα που φύονταν στις περιοχές τους, όπως είναι τα έλατα.
- Αιώνες αργότερα το ίδιο έθιμο επανεισάχθηκε στην Ελλάδα από τους Βαυαρούς που συνόδεψαν τον Όθωνα στην Ελλάδα, ως δικό τους Χριστουγεννιάτικο έθιμο. Κάπως έτσι, πραγματοποιήθηκε η μετάβαση από την αρχαία Ελληνική «Ειρεσιώνη της Ελιάς» στο Ελατό της σύγχρονης εποχής, που πρωτοστολίστηκε το **1833** από τον Βασιλιά Όθωνα ως Χριστουγεννιάτικο δέντρο στα ανάκτορα του Ναυπλίου και νίκησε κατά κράτος το... καραβάκι που είχε στο μεταξύ επικρατήσει ως έθιμο που ταίριαζε στην ναυτική Ελλάδα.
- Οι Έλληνες, που στην ιστορική μνήμη τους είχαν την «Ειρεσιώνη», υιοθέτησαν πολύ γρήγορα το Χριστουγεννιάτικο δένδρο με το έλατο (κατά τόπους και κυπαρίσσι).

Κάλαντα, Νικηφόρου Λύτρα (1872)

Κάλαντα Χριστουγέννων by Xristina Koutelida

Ο Άγιος Βασίλης

Χριστούγεννα στη λογοτεχνία

- Χανς Κρίστιαν Άντερσεν “Το κοριτσάκι με τα σπέρτα”
- Τσαρλς Ντίκενς “Μία χριστουγεννιάτικη ιστορία”
- Αλ. Παπαδιαμάντης “Χριστουγεννιάτικα Διηγήματα”
- Αλ. Παπαδιαμάντης “Ο Έρωτας στα χιόνια”
- Αλ. Παπαδιαμάντης “Υπηρέτρα”, διήγημα
- Δέκα κλασικά βιβλία για τα Χριστούγεννα

24 ευχές για το 2021

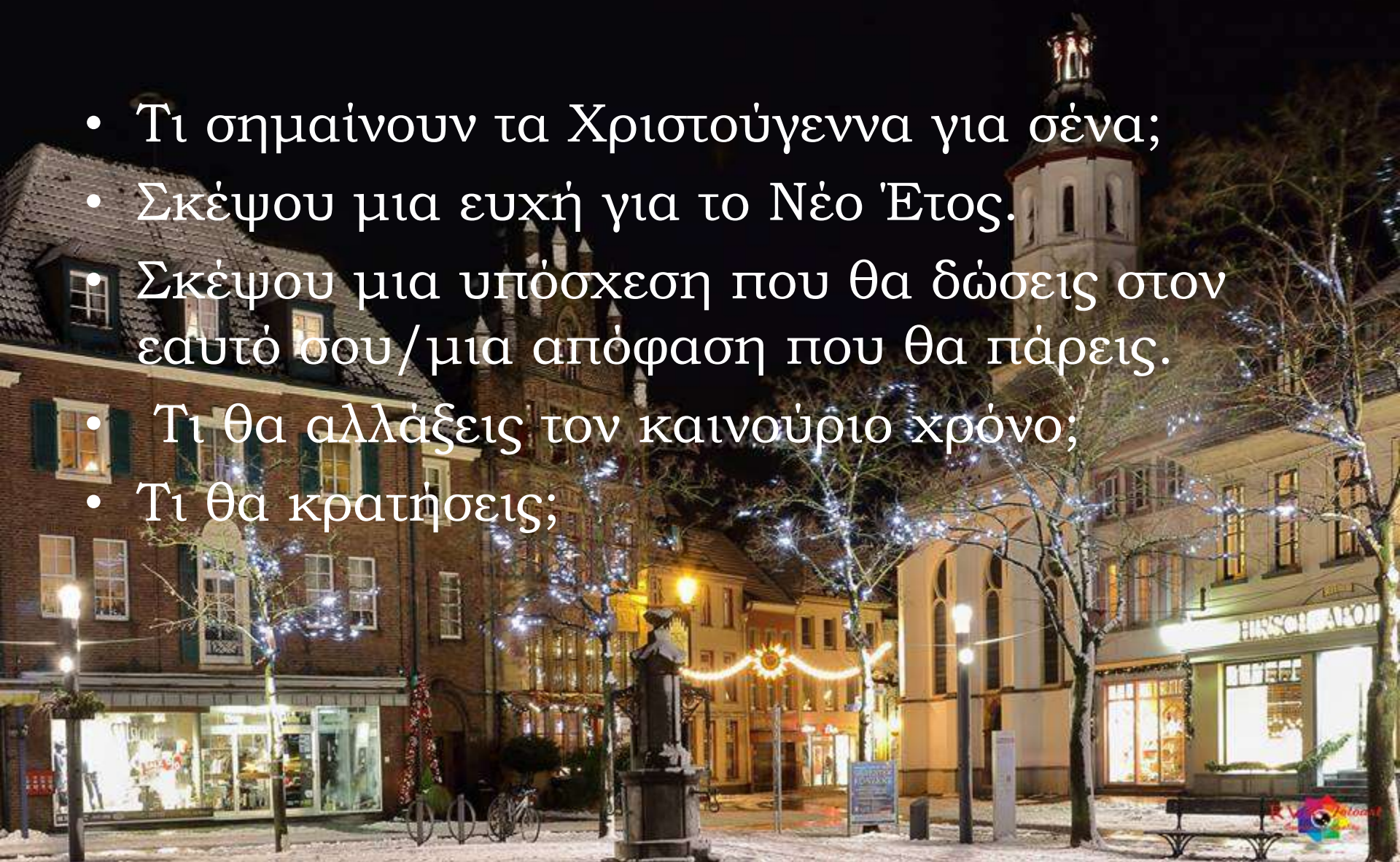
1. **Υγεία.** Δεν αρκεί να την ευχόμαστε αλλά και να την προσέχουμε.
2. **Άσκηση.** Γυμναστική σώματος, αλλά πνεύματος.
3. **Αγάπη για τη ζωή,** για τους ανθρώπους, για τα όμορφα πράγματα, για τη δουλειά μας, για τον τόπο μας, για την ανθρωπότητα.
4. **Αυτογνωσία.** Ας μάθουμε να επικοινωνούμε με τον εαυτό μας.
5. **Κατανόηση.** Μόνο αν ακούμε τους ήχους της εσωτερικής φωνής μας, τότε θα κατανοήσουμε και τις φωνές και την αλήθεια των άλλων.
6. **Φιλίες,** φιλίες, φιλίες.
7. **Διαβάσματα.** Είναι οι κρυφοί φίλοι μας. Τουλάχιστον μια σελίδα την ημέρα από κλασικούς, ότι και να συμβεί, πριν τον ύπνο.
8. **Ενθουσιασμός και πάθος για τη ζωή!**

- 9. Δημιουργία**, δημιουργία, δημιουργία. Να αφήνουμε χνάρια ύπαρξης.
- 10. Ευθύνη** για όσα συμβαίνουν, πριν καταλογίσουμε ευθύνες στους γύρω μας, στο σύμπαν, ας αναλογισθούμε τις δικές μας.
- 11. Πεισματική αισιοδοξία**, απέναντι στους χαλεπούς καιρούς και στη μιζέρια.
- 12. Αρχοντική στάση** απέναντι στα γεγονότα. Δεν θα κατεβαίνουμε στο επίπεδο των “αντιπάλων” μας, αλλά θα επιχειρούμε να τους φέρουμε σε ανώτερο επίπεδο. Η αρχοντιά εμπεριέχει ευγένεια, κατανόηση, ήθος, χιούμορ, αυτοσαρκασμό.
- 13. Αποκλεισμός της τοξικότητας** από το περιβάλλον μας. Μακριά από τοξικούς, ιδιοτελείς, γκρινιάρηδες και καταστροφολόγους.
- 14. Στη** μάχη Φωτός-Σκότους να είμαστε με το **Φως** αλλά να μπορούμε να αναγνωρίζουμε τις πτυχές του Σκότους που υπάρχουν γύρω μας και φυσικά μέσα μας κι αν μας παίρνει να τις φωτίσουμε.
- 15. Στην** ίδια λογική, ιδίως στην Πολιτική, μην μπλεκόμαστε σε πολωτικές καταστάσεις. **Σύνεση και μέτρο** αντί του φανατισμού και του ζηλωτισμού!
- 16. Κοινωνική ζωή και συλλογικότητες.** Οι συνεργασίες προσφέρουν ασφάλεια, συλλογική δημιουργικότητα και μια άλλη ποιότητα ανθρώπινων σχέσεων.

- 17. Ευελιξία.** Να ζούμε με πρόγραμμα με σχεδιασμό αλλά να είμαστε ανοιχτοί στο απρόσμενο, στο τυχαίο.
- 18. Η Κρίση απέναντι στην κρίση.** Μην χάσουμε όμως την κρίση μας κι ας δημιουργήσουμε νέες ασφάλειες, πιο συλλογικές και λιγότερο υλικές.
- 19. Πολλές** φορές το μέρος συσκοτίζει το όλον και το δέντρο κρύβει το **δάσος**. Σε τέτοιους καιρούς πρέπει να είμαστε ακόμα πιο σοφοί. Οι λεπτομέρειες ομορφαίνουν τη ζωή, αλλά δεν είναι η ζωή.
- 20. Ξαναδείτε** με τη **φρεσκάδα** της νέας χρονιάς τη ζωή σας, τον τόπο σας, τους αγαπημένους σας. Μήπως είναι λίγο παραμελημένοι, από την σκληρή καθημερινότητα; Μαζί με τις ευχές μια ανανεωμένη ενέργεια για αυτούς.
- 21. Η πατρίδα** μας, όλα αυτά που άνθισαν σ' αυτόν τον τόπο, αξίες, πολιτισμοί πέρασαν πολύ μεγαλύτερες δοκιμασίες και άντεξαν. Δεν τελειώνει εδώ η Ελλάδα, απλώς πρέπει να την σηκώσουμε εμείς ψηλά, σε πείσμα των καιρών και της συγκυρίας.
- 22. Να** παίρνουμε καθημερινά **θετικές αποφάσεις** προωθώντας δημιουργικές δράσεις.
- 23. Να** διατηρούμε έμπρακτα την **κοινωνική ευαισθησία** μας, στέλνοντας ένα μήνυμα αγάπης και κατανόησης σε όλους, φίλους, συμπολίτες και κοινωνικά αποκλεισμένους.
- 24. Να** έχουμε την πολυτέλεια αλλά και το σθένος **να τηρούμε** κάποιες απ' αυτές τις ευχές-παραινέσεις.

Φύλλο Εργασίας

- Τι σημαίνουν τα Χριστούγεννα για σένα;
- Σκέψου μια ευχή για το Νέο Έτος.
- Σκέψου μια υπόσχεση που θα δώσεις στον εαυτό σου/μια απόφαση που θα πάρεις.
- Τι θα αλλάξεις τον καινούριο χρόνο;
- Τι θα κρατήσεις;

Ευχές για
καλά Χριστούγεννα
και ευτυχισμένο το
νέο έτος, με υγεία χαρά
και αισιοδοξία.